

Giô-ên

Mục-đích: Để cảnh-cáo Giu-đa về sự phán-xét sắp đến của Đức Chúa TRỜI vì tội lỗi của họ và để hối-thức họ trở về cùng Ngài

Người viết: Giô-ên

Viết cho: Dân Giu-đa, vương-quốc phương-nam, và dân Đức Chúa TRỜI ở mọi nơi

Lúc viết: Có lẽ trong khoảng thời-gian Giô-ên nói tiên-tri từ 835 TC (Trước Christ giáng-sinh) đến 796 TC

Bối-cảnh: Dân Giu-đa đã trở thành thịnh-vượng và tự-mãn. Tự cho rằng sự ban phước và bảo-vệ của Đức Chúa TRỜI là chuyện đương-nhiên, họ đã trở nên ích-kỷ, thờ hình-tượng, và đầy tội-lỗi. Giô-ên cảnh-cáo họ rằng cách sống này tất-nhiên sẽ đem đến hình-phạt của Đức Chúa TRỜI.

Câu gốc: “Tuy vậy, ngay cả bây giờ,” Đức GIA-VÊ tuyên-bổ, “Hãy trở lại cùng Ta với tất cả tâm-lòng của ngươi, và với kiêng ăn, khóc-lóc, bi-than; và xé tâm ngươi và không xé y-phục của ngươi.” Bây giờ trở lại cùng GIA-VÊ Đức Chúa TRỜI các ngươi, vì Ngài độ lượng và thương-xót, chậm giận, giàu lòng ân-cần thương-yêu, và giảm bớt điều ác.” (2.12-2.13)

Nhân-vật chính: Giô-ên và dân Giu-đa

Địa-điểm chính: Giê-ru-sa-lem

Ý chính: Chúng ta kinh ngạc trước những thành quả về khoa học và kỹ thuật mà loài người đã làm được, như bom nguyên tử, phi-thuyền không-gian, v.v. Tuy nhiên, những thành quả này không thể nào sánh được với quyền-năng và sức mạnh của Đức Chúa TRỜI, là Đấng Tạo-hóa của các dãy thiên-hà, nguyên-tử và các định luật thiên-nhiên. Chúa toàn quyền tể-trị tất cả vũ trụ đã có, hiện có và sẽ đến. Thật khờ-dại làm sao để sống ngoài Ngài. Thật điên-dại làm sao để chạy trốn Ngài. Thật buồn cười làm sao để không vâng lời Ngài. Nhưng chúng ta lại làm như thế. Từ vườn Ê-đen, chúng ta đã đi tìm sự độc-lập khỏi sự kiểm-soát của Ngài. Dường như chúng ta muốn mình là các đấng tạo-hóa để có thể kiểm-soát định-mệnh của mình. Ngài đã cho phép chúng ta nói-loạn như thế, nhưng chẳng bao lâu nữa “ngày của Chúa” sẽ đến.

“Ngày của Chúa” là chủ đề của sách này. Vào ngày này, Đức Chúa TRỜI sẽ phán-xét tất cả những kẻ không công-chính và không vâng lời—tất cả những sự việc này sẽ xảy ra và đường cong sẽ được làm cho thẳng.

Chúng ta biết rất ít về Giô-ên, chỉ biết ông là một đấng tiên-tri và là con trai của Phê-tu-ên. Ông có thể đã sống trong Giê-ru-sa-lem, bởi vì thánh-giả của ông là Giu-đa, tức là vương-quốc phương nam. Dầu ông là ai đi nữa, chúng ta cũng biết rằng ông nói một cách trung-trực và mạnh-bạo trong một quyển sách ngắn nhưng đầy quyền-năng. Sứ-điệp của ông là một thông-điệp có linh-tính và lời cảnh-cáo, nhưng nó cũng có đầy hy-vọng. Giô-ên nói rằng Đấng Tạo-hóa của chúng ta, Vị Thăm-phán toàn-năng, cũng khoan-dung, và Ngài muốn ban phước cho tất cả những ai trông-cậy Ngài.

Giô-ên bắt đầu sách bằng việc diễn-tả những tai ương

kinh-khiếp, một trong các tai ương đó có châu-chấu cắn nuốt mùa màng. Sự tan-hoang mà các sinh-vật này mang đến chỉ là cái ném thử sự phán-xét sắp tới của Đấng Tạo-hóa vào “ngày của Chúa.” Bởi vậy, Giô-ên thúc-giục dân-chúng xoay bỏ tội-lỗi mình và trở lại cùng Đấng Tạo-hóa, Đức Chúa TRỜI. Xen vào trong sứ-điệp này về án-phạt và ăn-năn hối-cải là sự xác-định lòng nhân-từ và phước-lành của Đức Chúa TRỜI mà chính Ngài hứa ban cho tất cả những kẻ theo Ngài. Quả thật, “hễ ai cầu-khẩn danh Đức GIA-VÊ sẽ được giải-cứu” (3.5).

Khi đọc sách Giô-ên, mong quý vị nhận thấy khái-tượng của ông về quyền-năng và sức mạnh của Đức Chúa TRỜI và sự phán-xét tối-hậu của Ngài về tội-lỗi. Xin chọn việc bước đi theo Ngài, vâng lời, và thờ-phượng chỉ một mình Đức Chúa TRỜI, Đấng Tạo-hóa vũ-trụ.

Xin chọn Ngài làm Chúa Cứu-rỗi Toàn-quyền của quý vị.

1. Ngày châu-châu (1.1-2.27)

Sự tàn phá của châu-châu (1.1-1.13)

- 1** Lời của Đức GIA-VÊ đã đến cùng Giô-ên, con trai của Phê-tu-ên;
 2 Nghe đây, ôi các trưởng-lão,
 Và hãy lắng nghe, tất cả cư-dân của xứ này.
 Có phải việc này đã xảy ra trong các ngày các người
 Hay trong các ngày của tổ-phụ của các người?
- 3** Hãy kể cho các con trai của các người về nó,
 Và con trai của các người cho con trai của chúng,
 Và con trai của chúng cho thế-hệ kế tiếp.
- 4** Cái gì con châu-châu đã nhai mà để lại, thì con cào-cào
 nhưng nhúc ăn;
 Và cái gì con cào-cào nhưng nhúc vừa để lại, thì con
 châu-châu đang bỏ ăn;
 Và cái gì con châu-châu đang bỏ vừa để lại, thì con
 cào-cào lột vỏ ăn.
- 5** Hãy thức-dậy những kẻ say-sưa, và hãy khóc;
 Hãy than-van, tất cả các người những kẻ uống rượu,
 Vì rượu ngọt
 Bị cất khỏi miệng của các người.
- 6** Vì một dân đã đi lên chống xứ ta,
 Hùng mạnh và vô-sợ;
 Răng của nó là răng của con sư-tử,
 Và nó có răng nanh của con sư-tử cái.
- 7** Nó đã làm gốc nho của ta thành rác-rưởi,
 Và cây vả của ta thành các mảnh vụn.
 Nó đã lột sạch chúng và quăng chúng đi;
 Các nhánh của chúng đã trở nên trắng.
- 8** Hãy than-van như một trinh nữ quấn vải gai
 Vì chàng rể của tuổi thanh-xuân của nàng.
- 9** Cửa-lễ thóc lúa và rượu lễ đều bị cất bỏ
 Khôi đèn của Đức GIA-VÊ.
 Các thầy tế-lễ khóc lóc,
 Những kẻ hầu-việc của Đức GIA-VÊ.
- 10** Cánh đồng bị tàn-phá,
 Đất khốc lóc,
 Vì ngũ-cốc bị tàn-phá,
 Rượu nho mới cạn khô,
 Dầu mới không còn.
- 11** Hãy hổ-thẹn, ôi các nông gia,
 Than-khóc đi, ôi những kẻ trồng nho,
 Vì lúa mì và mạch-nha;
 Bởi vì mùa gặt ngoài đồng bị phá-hủy.
- 12** Gốc nho khô-héo,
 Và cây vả suy-tàn;
 Cây lựu, cây cọ cũng thế, và cây táo,
 Mọi cây ngoài đồng đều khô-héo.
 Quả thật, vui-mừng khô cạn
 Từ những con trai của người ta.
- 13** Hãy nịt lưng,
 Và hãy than van, ôi các thầy tế-lễ;
 Hãy than-khóc, ôi những kẻ hầu-việc bàn-thờ!
 Hãy đến, nghỉ đêm trong vải gai,
 Ôi các người hầu-việc của Đức Chúa TRỜI của ta,
 Vì cửa-lễ thóc lúa và rượu lễ
 Đều bị giữ khỏi đền Đức Chúa TRỜI của các người.

Nạn đói và hạn-hán (1.14-1.20)

- 14** Hãy biệt một sự kiêng ăn ra thánh,
 Hãy công-bố một hội-đồng trọng-thể;
 Hãy nhóm các trưởng-lão lại
 Và tất cả cư-dân trong xứ
 Đến đền của GIA-VÊ Đức Chúa TRỜI của các người,
 Và hãy kêu la cùng Đức GIA-VÊ.
- 15** Ôi vì ngày ấy!
 Vì ngày của Đức GIA-VÊ gần rồi,
 Và nó sẽ đến từ Đấng Toàn-năng để hủy-diệt.
- 16** Lương-thực há đã chẳng bị khử khỏi mắt chúng ta,
 Vui-mừng và vui-vẻ khỏi đền của Đức Chúa TRỜI
 chúng ta?
- 17** Các hạt giống teo lại dưới các cục đất;
 Các nhà kho đều tan-hoang,
 Các kho lúa đều bị giạt đổ xuống,
 Vì hạt lúa bị khô đi.
- 18** Thú dữ rên-siếc làm sao!
 Các bầy bò đi lang-thang không mục-tiêu
 Vì không có đồng cỏ cho chúng;
 Ngay cả các bầy chiên cũng chịu hình.
- 19** Cùng Chúa, ôi Đức GIA-VÊ, con kêu-cầu;
 Vì lửa đã nuốt các đồng cỏ trong vùng hoang-vu,
 Và ngọn lửa đã đốt hết mọi cây cối ngoài đồng.
- 20** Ngay cả các thú đồng cũng khao-khát Chúa;
 Vì các khe nước đều bị khô-cạn,
 Và lửa đã nuốt các đám cỏ trong vùng hoang-vu.

Sự thăm-viếng khủng-khiếp (2.1-2.17)

- 2** Hãy thổi kèn trom-pét tại Si-ôn,
 Và hãy lên tiếng báo-động trên núi thánh của Ta!
 Tất cả cư-dân của xứ hãy run-rẩy;
 Vì ngày Đức GIA-VÊ đang đến;
 Chắc-chắn nó gần rồi,
- 2** Một ngày tối-tăm và u-ám,
 Một ngày có mây dày đặc.
 Khi bình-minh trải ra trên các núi,
 Thì có một dân hùng mạnh;
 Đã chẳng bao giờ có cái gì như nó,
 Sau này cũng sẽ không có nó nữa
 Trong những năm của nhiều thế-hệ.
- 3** Một đám lửa thiêu-đốt trước mặt chúng,
 Và đằng sau chúng một ngọn lửa cháy.
 Xứ ấy giống như vườn Ê-đen trước mặt chúng,
 Nhưng một vùng tan-hoang sau lưng chúng,
 Và chẳng có cái gì trốn khỏi chúng được.
- 4** Hình-dáng chúng như hình thể của những con ngựa;
 Và như những con ngựa chiến, thể là chúng chạy.
- 5** Như tiếng động của các cỗ xe
 Chúng phi trên các đỉnh núi,
 Như tiếng lớp-bốp của ngọn lửa thiêu gốc rạ,
 Như một dân hùng mạnh đàn trận.
- 6** Trước mặt chúng, người ta đang thống-khổ;
 Mọi khuôn mặt đều tái mét.
- 7** Chúng chạy như các người hùng mạnh
 Chúng leo vách như lính;
 Và mỗi người của chúng bước quân hành theo hàng,
 Chúng chẳng đi chênh lối của chúng.
- 8** Chúng không chen lấn lẫn nhau;
 Mọi người đều bước đều trong lối đi của mình.
 Khi chúng xông qua các hàng phòng-thủ,

- Chúng chẳng bỏ hàng ngũ.
 9 Chúng lao vào thành,
 Chúng chạy trên tường thành;
 Chúng leo vào các nhà,
 Chúng leo qua cửa sổ như một kẻ trộm.
 10 Trước mặt chúng, trái đất rung-động,
 Các tầng trời run-rẩy,
 Mặt trời và mặt trăng trở tối,
 Các ngôi sao mất đi sự sáng của chúng.
 11 Và Đức GIA-VÊ thốt ra tiếng của Ngài trước mặt
 quân-đội của Ngài;
 Chắc-chắn trại Ngài rất lớn,
 Vì mạnh thay kẻ thực-hiện lời Ngài.
 Ngày của Đức GIA-VÊ quả là vĩ-đại và rất kinh-khiếp,
 Và ai có thể chịu đựng nổi?
 12 “Tuy vậy, ngay cả bây giờ,” Đức GIA-VÊ tuyên-bố,
 “Hãy trở lại cùng Ta với tất cả tâm-lòng của người,
 Và với kiêng ăn, khóc-lóc, bi-than;
 13 Và xé tâm người và không xé y-phục của người.”
 Bây giờ hãy trở lại cùng GIA-VÊ Đức Chúa TRỜI các
 người,
 Vì Ngài độ lượng và thương-xót,
 Chậm giận, giàu lòng ân-cần thương-yêu,
 Và giảm bớt điều ác.
 14 Ai biết được Ngài sẽ xây đi và dịu lại,
 Và để lại phước-lành đấng sau Ngài,
 Tức là của-lễ thóc lúa và lễ rải rượu
 Cho GIA-VÊ Đức Chúa TRỜI của các người?
 15 Hãy thổi kèn trom-pét tại Si-ôn,
 Hãy biệt ra thánh một sự kiêng ăn, hãy công-bố một
 hội-đồng trọng-thể;
 16 Hãy nhóm dân-chúng lại, hãy biệt hội-chúng ra thánh,
 Hãy tập-hợp các trưởng-lão,
 Hãy gom những con trẻ và các đứa nhỏ đang bú lại.
 Chàng rể hãy ra khỏi phòng của chàng
 Và cô dâu ra phòng của nàng.
 17 Các thầy tế-lễ, những kẻ hầu-việc của Đức GIA-VÊ,
 Hãy khóc-lóc giữa công và bàn-thờ,
 Và họ hãy nói: “Xin miễn thứ cho dân của Chúa, ôi
 Đức GIA-VÊ,
 Và xin chớ làm tài-sản riêng của Chúa thành một sự si-
 nhục,
 Một ngạn-ngữ giữa các quốc gia
 Có sao người ta giữa các dân-tộc được nói:
 “Thần của chúng ở đâu?” ”
- Lời hứa về sự giải-cứ (2.18-2.27)*
- 18 Lúc đó Đức GIA-VÊ sẽ sốt sắng vì xứ-sở của Ngài,
 Và sẽ có sự thương-hại dân của Ngài.
 19 Đức GIA-VÊ sẽ trả lời và nói với dân của Ngài:
 “Này, Ta sẽ gọi cho các người lúa, rượu mới, và dầu,
 Và các người sẽ no-nê với chúng;
 Và Ta sẽ chẳng bao giờ lại khiến các người thành sự si-
 nhục giữa các quốc-gia.
 20 “Nhưng Ta sẽ dời quân phương bắc khỏi các người,
 Và Ta sẽ đuổi nó vào trong đất nứt nẻ và tan-hoang,
 Và quân tiên-phong của nó vào biển đông,
 Và hậu quân của nó vào trong biển tây.
 Và mùi hôi của nó sẽ trở dậy và mùi tanh nó dâng lên
 Vì nó đã làm những việc lớn.”
- 21 Đừng sợ, ôi xứ-sở, hãy mừng-rỡ và vui-vẻ,

- Vì Đức GIA-VÊ đã làm những việc lớn.
 22 Đừng sợ, hỡi các thú đồng,
 Vì các đồng cỏ trong vùng hoang-vu đã thành xanh,
 Vì cây đã sanh trái của nó,
 Cây vâ và gốc nho đã sinh đầy trái.
 23 Vì vậy, hãy mừng-rỡ, ôi những con trai của Si-ôn,
 Và vui-vẻ trong GIA-VÊ Đức Chúa Trời của các
 người;
 Vì Ngài đã ban cho các người mưa đầu mùa cho sự
 minh oan của các người.
 Ngài đã đổ mưa xuống cho các người,
 Mưa đầu mùa và mưa cuối mùa⁽¹⁾ như trước.
 24 Rồi các sân đập lúa sẽ đầy thóc,
 Và các thùng sẽ tràn rượu mới và dầu.
 25 “Lúc ấy, Ta sẽ đền-bù cho các người cho những năm
 Mà châu-chấu nhưng nhúc đã ăn,
 Cào-cào bò, châu-chấu lột-vỏ, và cào-cào nhai,
 Là quân-đội lớn của Ta mà Ta đã sai đến giữa vòng các
 người.
 26 Và các người sẽ có nhiều để ăn và no-nê,
 Và ca-tụng danh GIA-VÊ Đức Chúa TRỜI của người,
 Là Đấng đã đỗi các người một cách lạ-lùng;
 Rồi dân Ta sẽ không bao giờ bị làm xấu-hồ nữa.
 27 Như vậy các người sẽ biết rằng Ta ở giữa Y-sơ-ra-ên,
 Và rằng Ta là GIA-VÊ Đức Chúa TRỜI các người,
 Và chẳng có một ai khác;
 Và dân Ta sẽ không bao giờ bị làm xấu-hồ nữa.

2. Ngày của Đức GIA-VÊ (3.1-3.26)

Lời hứa về Linh (3.1-3.2)

- 3**⁽²⁾ “Và sẽ xảy ra sau việc này
 Ta sẽ đổ ra Linh của Ta ra trên mọi xác-thịt;
 Và những con trai và con gái của các người sẽ tiên-tri
 Các ông già của các người sẽ nằm thấy các giấc chiêm-
 bao,
 Những thanh-nam của các người sẽ thấy các khai-
 tượng.
 2 Và ngay cả trên các tôi-tớ trai và gái,
 Ta cũng sẽ đổ ra Linh của Ta ra trong các ngày đó.

Ngày của Đức GIA-VÊ (3.3-3.5)

- 3 “Và Ta sẽ bày ra các điều kỳ-diệu trong bầu trời và trên
 trái đất,
 Máu, lửa, và các trụ khói.
 4 Mặt trời sẽ bị đổi thành tối-tăm,
 Và mặt trăng thành máu,
 Trước ngày vĩ-đại và kinh-khiếp của GIA-VÊ đến.
 5 Và sẽ xảy ra rằng hễ ai cầu-khẩn danh Đức GIA-VÊ
 Sẽ được giải-cứ;
 Vì trên núi Si-ôn và trong Giê-ru-sa-lem
 Sẽ có những người trốn thoát được,
 Như GIA-VÊ đã phán,
 Tức là ở giữa các người sống sót mà GIA-VÊ gọi.

Các dân-tộc sẽ bị phán-xét (3.6-3.22)

- ⁽³⁾ “Vì này, trong những ngày đó và vào giờ đó,
 Khi Ta phục-hồi may mắn của Giu-đa và Giê-ru-sa-

¹mưa đầu mùa là mưa mùa thu; mưa cuối mùa là mưa mùa xuân

²các bản Thánh Kinh khác câu 2.28

³các bản Thánh Kinh khác câu 3.1

lem,

7Ta sẽ nhóm tất cả các quốc-gia,
Và đem chúng xuống tới thung-lũng Giô-sa-phát⁽¹⁾.
Đoạn Ta sẽ bắt đầu phán-xét chúng ở đó
Vì cơ dân của Ta và tài-sản riêng của Ta, Y-so-ra-ên,
Mà chúng đã làm tàn-lạc giữa các quốc-gia;
Và chúng đã chia đất của Ta ra.

8Chúng cũng đã bắt thăm về dân Ta,
Đã đổi một thằng bé trai để lấy một con đi,
Và bán một đứa con gái để mua rượu để uống.

9“Hơn nữa, các người là gì đối với Ta, ôi Ty-rơ, Si-đôn,
và tất cả các vùng của Phi-li-tin? Có phải các người đang
báo-trả Ta ư? Nhưng nếu các người báo-trả Ta, thì Ta sẽ
đáp lại sự báo-trả của các người trên đầu các người một
cách mau-lẹ và nhanh-chóng. 10Vì các người đã lấy đi
bạc của Ta và vàng của Ta, đem kho-tàng quý-báu của
Ta đến các đền thờ của các người, 11và bán những con
traí Giu-đa và Giê-ru-sa-lem cho những con trai của Gờ-
réc để dời chúng xa khỏi lãnh-thổ của chúng, 12này, Ta
sẽ giục chúng dậy lên từ chỗ mà các người đã bán chúng,
và đáp lại sự báo-trả của các người trên đầu các người.
13Ta cũng sẽ bán những con trai các người và những con
gái của các người vào tay của những con trai Giu-đa, và
họ sẽ bán chúng cho dân Sê-ba, cho một quốc-gia ở cách
xa,” vì Đức GIA-VÊ đã phán.

14Hãy tuyên-bố điều này ở giữa vòng các dân:
Hãy chuẩn-bị chiến-tranh; kích-động những người
manh-bạo!
Tất cả binh-sĩ hãy đến gần, chúng hãy xông lên!

15Hãy đập các lưỡi cày của các người thành guom,
Và những lưỡi liềm của các người thành giáo;
Kẻ yêu hãy nói: “Ta là một người mạnh.”

16Nhanh mà đến, tất cả các người các quốc-gia xung-
quanh,
Và hãy tập-hợp các người ở đó,
Xin hạ xuống, ôi Đức GIA-VÊ, những kẻ mạnh của
Chúa.

17Xin để các quốc-gia bị kích-động
Và lên tới thung-lũng Giô-sa-phát,
Vì ở đó Ta sẽ ngồi để phán-xét
Tất cả các quốc-gia xung-quanh.

18Hãy tra lưỡi hái, vì mùa gặt đã chín.
Hãy đến, giẫm, vì bàn ép rượu đầy rồi;
Các thùng đầy tràn, vì sự độc-ác của chúng là lớn.

19Hằng hà, sa số trong thung-lũng quyết-định ấy!
Vì ngày của GIA-VÊ thì gần trong thung-lũng quyết-
định ấy.

20Mặt trời và mặt trăng trở tối,
Và các ngôi sao mất đi sự sáng của chúng.

21Đức GIA-VÊ gầm-thét từ Si-ôn
Và thốt ra tiếng của Ngài từ Giê-ru-sa-lem,
Các tầng trời và trái đất bèn rung-động.
Nhưng Đức GIA-VÊ là nơi ẩn-náu cho dân Ngài
Và là đồn-lũy cho những con trai Y-so-ra-ên.

22Lúc ấy các người sẽ biết rằng Ta là GIA-VÊ Chúa
TRỜI của các người,
Ở tại Si-ôn núi thánh của Ta.
Vì vậy Giê-ru-sa-lem sẽ là thánh,

Những kẻ xa-lạ sẽ không đi qua đó nữa.”

Giu-đa sẽ được phước (3.23-3.26)

23Và sẽ xảy ra trong ngày đó
Rằng các ngọn núi sẽ nhỏ nước nhỏ mới ép,
Và các đồi sẽ chảy ra sữa,
Và tất cả những khe của Giu-đa sẽ chảy nước;
Và một con suối sẽ đi ra từ đền Đức GIA-VÊ,
Để tưới thung-lũng Si-tim.

24Ê-díp-tô sẽ thành nơi hoang phế,
Và Ê-đôm sẽ thành vùng hoang-vu tan-tành,
Vì bạo-hành đã được gây ra cho những con trai Giu-đa
Trên đất của họ, chúng đã đổ máu vô-tội.

25Nhưng Giu-đa sẽ có người ở mãi mãi,
Và Giê-ru-sa-lem cho tất cả các thế-hệ.

26Và Ta sẽ trả thù cho máu của họ mà Ta đã chưa trả thù,
Vì Đức GIA-VÊ ngự trong Si-ôn.

¹Giô-sa-phát nghĩa là GIA-VÊ phán-xét